

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 24 februari 1997 door de Minister van Landbouw verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 december 1987 betreffende de verplichte bijdragen aan het Fonds voor de gezondheid en de productie van de dieren", heeft op 25 februari 1997 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 24 février 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 11 décembre 1987 relatif aux cotisations obligatoires au Fonds de la santé et de la production des animaux", a donné le 25 février 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2º, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Overwegende dat in het kader van de voorbereiding van de begroting 1997 werd beslist om de verplichte bijdragen opgelegd aan de slachthuizen te verminderen voor de rundersector en op te heffen voor de varkenssector en om de verplichte bijdragen opgelegd aan de uitvoerders op te heffen voor beide sectoren, is het ontwerp inderdaad hoogdringend".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp beoogt een aantal wijzigingen aan te brengen in het stelsel van de verplichte bijdragen, welke aan de producenten van bepaalde

.../...

dieren worden opgelegd bij het koninklijk besluit van 11 december 1987 betreffende de verplichte bijdragen aan het Fonds voor de gezondheid en de productie van de dieren.

Wat enerzijds de bijdragen bij het slachten betreft, worden de bijdragen in de rundersector (runderen en kalveren) verminderd met 10 % (van 504 frank naar 454 frank, en van 162 frank naar 146 frank), en worden die in de varkenssector afgeschaft (artikel 1 van het ontwerp).

Anderzijds worden de bijdragen bij de uitvoer van dieren afgeschaft (artikelen 2 tot 5 van het ontwerp).

Het ontworpen besluit zou op 1 januari 1997 in werking treden (artikel 6).

2. Zoals in de aanhef wordt aangegeven, vindt het ontwerp rechtsgrond in artikel 32, § 2, vierde lid, van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987. Volgens die bepaling stelt de Koning het bedrag van de verplichte bijdragen vast (1).

De aandacht moet evenwel gevestigd worden op het geschil waarin de Belgische Staat verwickeld is en waartomtrent het Hof van beroep te Antwerpen op 7 november 1995 een arrest heeft gewezen, waaruit afgeleid zou kunnen worden

(1) Het ontworpen besluit zou genomen worden in afwachting van een regeling van die bijdragen in de wet zelf. Een daartoe strekkend ontwerp van wet is voor advies bij de Raad van State aanhangig (ontwerp L. 25.487/8).

dat elke op artikel 32, § 2, van de dierengezondheidswet gesteunde maatregel inzake de verplichte bijdragen, strijdig zou zijn met het gemeenschapsrecht (1).

Het komt de Raad van State niet toe een standpunt in te nemen ten aanzien van de draagwijdte en de juistheid van het arrest van het Hof van beroep.

In zoverre artikel 32, § 2, een rechtsgrond biedt, geldt dit derhalve onder voorbehoud van de betwisting waarover het Hof van Cassatie zich thans dient uit te spreken.

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG.

De verplichte bijdragen bedoeld in artikel 32, § 2, tweede lid, 1°, van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987 strekken tot de financiering van het Fonds voor de gezondheid en de productie van de dieren. Dit Fonds is opgericht om, met de opbrengst van o.m. die verplichte bijdragen, bepaalde maatregelen te nemen ter ondersteuning van de Belgische productie. Aldus vallen die bijdragen

(1) Hof van beroep Antwerpen, 7 november 1995, Belgische Staat/n.v. Georges Lornoy & Zonen, en cons., 1994/AR/1403. Tegen dat arrest heeft de Belgische Staat een voorziening in cassatie ingesteld.

binnen het domein van de bepalingen van het EG-Verdrag betreffende staatssteun (1).

Volgens artikel 93, lid 3, derde volzin, van het EG-Verdrag kan een Lid-Staat een voorgenomen maatregel, waarvan de Europese Commissie heeft vastgesteld dat hij onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, niet tot uitvoering brengen voordat de eropvolgende procedure tot een eindbeslissing heeft geleid, hetzij van het Hof van Justitie, hetzij van de Raad.

Te dezen heeft de Europese Commissie, m.b.t. de vigerende regeling, in haar gemotiveerd advies van 14 juni 1995 te kennen gegeven dat, door een verplichte bijdrage te heffen op de uitvoer van dieren naar andere Lid-Statens, België de op hem rustende verdragsverplichtingen niet is nagekomen.

Een verdere formele stap lijkt in die procedure evenwel niet te zijn gezet.

Wel heeft de regering het voorliggend ontwerp op 13 december 1996 bij de Europese Commissie aangemeld.

De Commissie heeft op 12 februari 1997 laten weten geen bezwaar te hebben tegen deze voorgenomen "steunmaatregel".

(1) Rdpl. H.J., 16 december 1992, Lornoy, Jur., 1992, I, (6523), pp. 6554-6555, overw. 28.

OPMERKINGEN.

1. Luidens artikel 84, eerste lid, 2º, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996, moet de in de adviesaanvraag opgegeven motivering met betrekking tot het spoedeisend karakter ervan overgenomen worden in de aanhef van de verordening.

Ter inachtneming van dat voorschrift dient het zesde lid van de aanhef te worden vervangen door de volgende leden :

"Gelet op de dringende noodzakelijkheid gemotiveerd door de omstandigheid dat ... (verder zoals in de adviesaanvraag);

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 25 februari 1997, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2º, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;".

2. In artikel 1 van het ontwerp schrijve men "Artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 december 1987 ..." in plaats van "Artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 december 1987 ...".

.../...

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, remplacé par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation est la suivante :

"Overwegende dat in het kader van de voorbereiding van de begroting 1997 werd beslist om de verplichte bijdragen opgelegd aan de slachthuizen te verminderen voor de rundersector en op te heffen voor de varkenssector en om de verplichte bijdragen opgelegd aan de uitvoerders op te heffen voor beide sectoren, is het ontwerp inderdaad hoogdringend".

*

* *

Vu le bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à faire les observations suivantes.

*

* *

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET.

1. Le projet soumis pour avis tend à apporter une série de modifications au régime des cotisations obligatoires imposées aux producteurs de certains animaux par l'arrêté royal du 11 décembre 1987 relatif aux

cotisations obligatoires au Fonds de la santé et de la production des animaux.

En ce qui concerne, d'une part, les cotisations à l'abattage, les cotisations applicables dans le secteur bovin (bovins et veaux) sont diminuées de 10 % (de 504 francs à 454 francs, et de 162 francs à 146 francs), et celles du secteur porcin sont supprimées (article 1er du projet).

D'autre part, les cotisations dues lors de l'exportation d'animaux sont supprimées (articles 2 à 5 du projet).

L'arrêté en projet entrerait en vigueur le 1er janvier 1997 (article 6).

2. Ainsi que l'indique le préambule, le projet tient son fondement légal de l'article 32, § 2, alinéa 4, de la loi du 24 mars 1987 relative à la santé des animaux. Selon cette disposition, le Roi détermine le montant des cotisations obligatoires (1).

Il convient toutefois d'attirer l'attention sur le litige impliquant l'Etat belge et dans lequel la Cour d'appel d'Anvers a rendu, le 7 novembre 1995, un arrêt dont il pourrait être inféré que toute mesure relative aux

(1) L'arrêté en projet interviendrait en attendant que la loi même règle ces cotisations. Un projet de loi portant un tel règlement a été soumis pour avis au Conseil d'Etat (projet L. 25.487/8).

cotisations obligatoires fondée sur l'article 32, § 2, de la loi relative à la santé des animaux, serait contraire au droit communautaire (1).

Il n'appartient pas au Conseil d'Etat de prendre position à l'égard de la portée et de l'exactitude de l'arrêt de la Cour d'appel.

Dans la mesure où l'article 32, § 2, offre un fondement légal, celui-ci n'est opérant que sous réserve de l'issue du litige dont la Cour de cassation est présentement saisie.

RECEVABILITE DE LA DEMANDE D'AVIS.

Les cotisations obligatoires visées à l'article 32, § 2, alinéa 2, 1°, de la loi du 24 mars 1987 relative à la santé des animaux visent à financer le Fonds de la santé et de la production des animaux. Ce Fonds a été créé afin de permettre, entre autres grâce au produit des cotisations obligatoires susvisées, de prendre certaines mesures de soutien à la production belge. Ces cotisations relèvent,

(1) Cour d'appel d'Anvers, 7 novembre 1995, Etat belge/s.a. Georges Lornoy & Zonen, et cons., 1994/AR/1403. L'Etat belge a introduit un pourvoi en cassation contre cet arrêt.

dès lors, des dispositions du traité CE relatives aux aides d'Etat (1).

Selon l'article 93, paragraphe 3, troisième phrase, du traité CE, un Etat membre ne peut mettre à exécution une mesure projetée, dont la Commission européenne a constaté qu'elle n'est pas compatible avec le marché commun, avant que la procédure subséquente n'ait abouti à une décision finale, prise soit par la Cour de justice, soit par le Conseil.

En l'espèce, la Commission européenne a fait connaître, au sujet de la réglementation en vigueur, dans son avis motivé du 14 juin 1995 qu'en percevant une cotisation obligatoire sur l'exportation d'animaux vers d'autres Etats membres, la Belgique n'a pas observé les obligations qui lui incombent en vertu du traité.

Une autre démarche formelle ne paraît toutefois pas avoir été entreprise dans cette procédure.

Le gouvernement a cependant notifié le projet à la Commission européenne, le 13 décembre 1996.

La Commission a fait savoir, le 12 février 1997, qu'elle ne soulève aucune objection contre cette "mesure d'aide" projetée.

(1) Cf. C.J.C.E., 16 décembre 1992, Lornoy, Rec., 1992, I, (6523), pp. 6554-6555, cons. 28.

OBSERVATIONS.

1. Aux termes de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, remplacé par la loi du 4 août 1996, la motivation indiquée dans la demande d'avis à propos de son caractère urgent doit être reproduite dans le préambule de l'acte réglementaire.

En vue du respect de cette prescription, le sixième alinéa du préambule doit être remplacé par les alinéas suivants :

"Vu l'urgence motivée par la circonstance que ...
(ensuite comme dans la demande d'avis);

Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 25 février 1997, en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;"

2. A l'article 1er du projet, il y a lieu d'écrire "L'article 2 de l'arrêté royal du 11 décembre 1987 ..." au lieu de "L'article 1 de l'arrêté royal du 11 décembre 1987 ...".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren : W. DEROOVER,
Messieurs :

kamervoorzitter,
président de chambre,

P. LEMMENS,
L. HELLIN,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

de Heer : A. ALLEN,
Monsieur :
Mevrouw : Y. MERCHIEERS,
Madame :

assessoren van de
afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

Mevrouw : F. LIEVENS,
Madame :

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. L. HELLIN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BARRA, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. L. HELLIN.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BARRA, référendaire adjoint.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.